

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

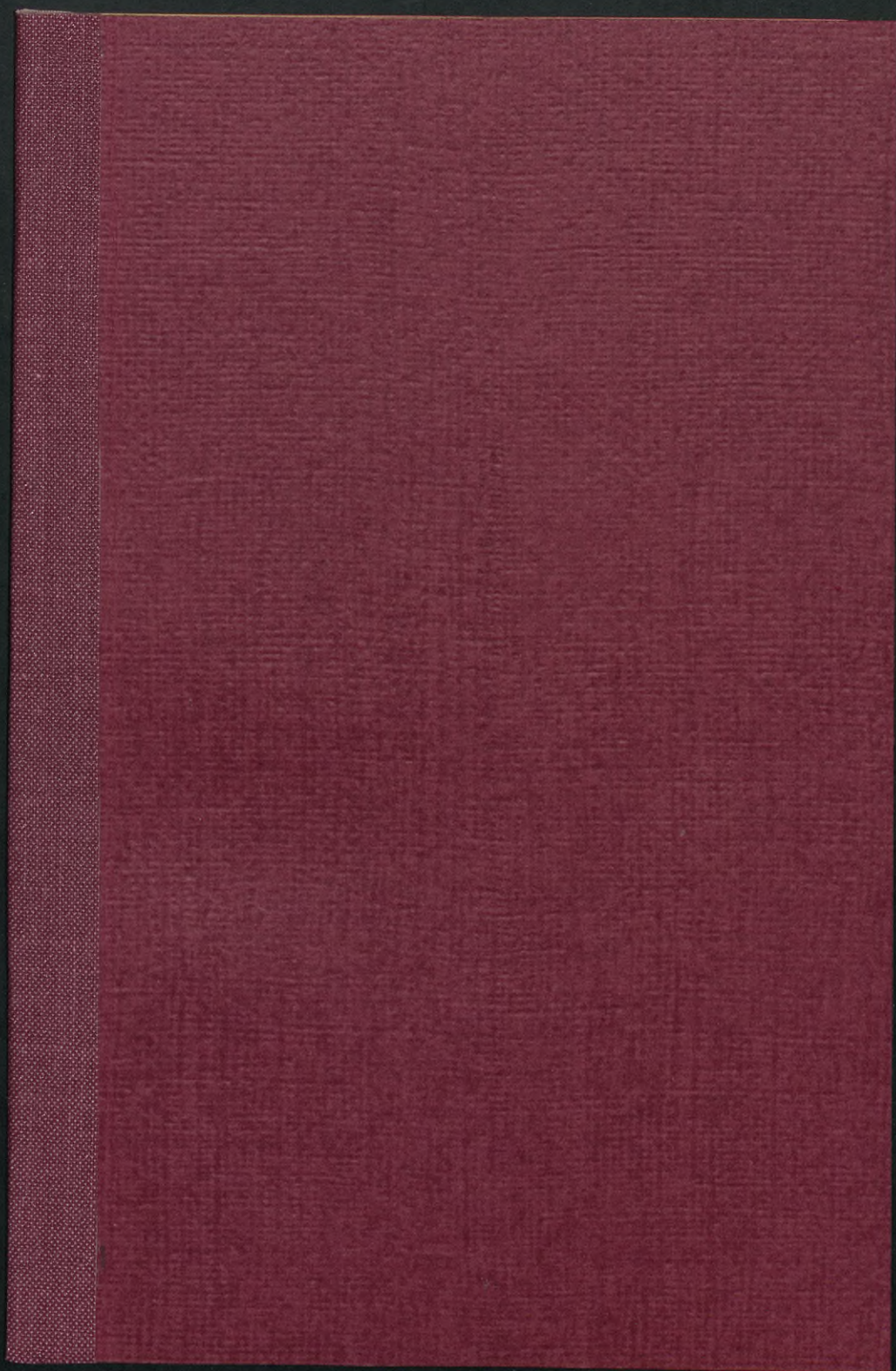
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

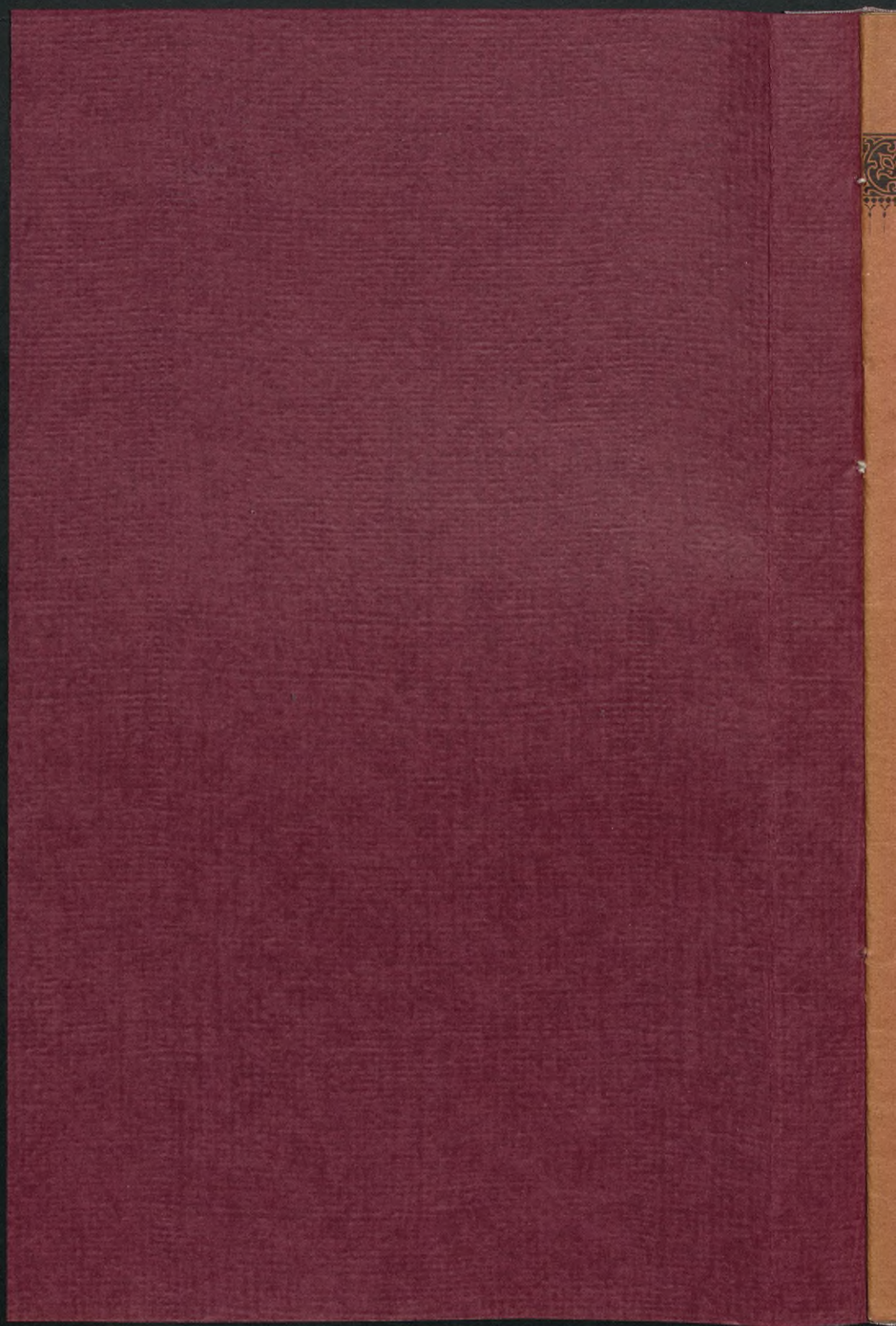

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Herrn Doktor P. A. Hedlund

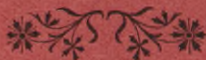
Wirdsammt
für
Sinfattum.

DIKTER

AF

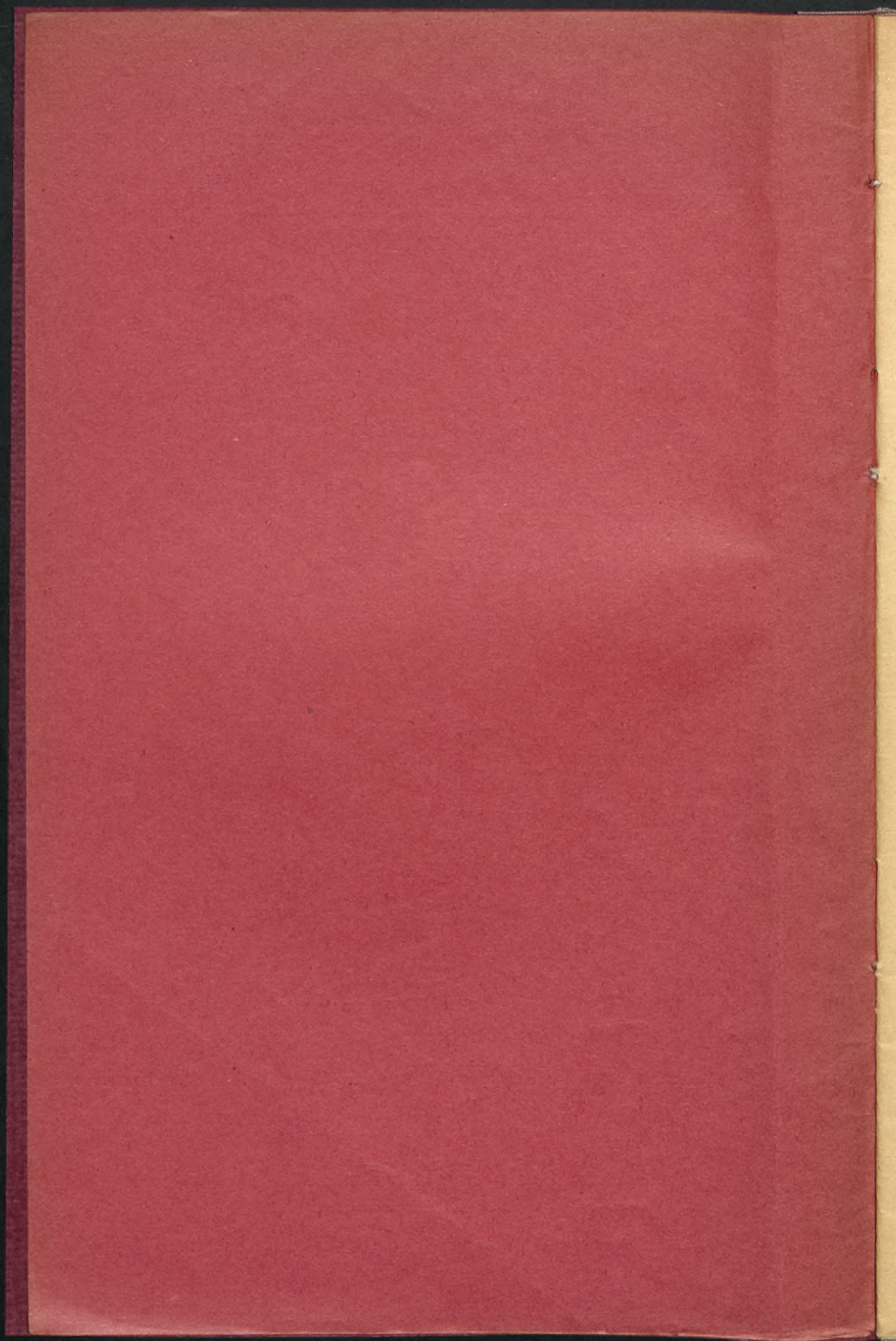
GUSTAF CARLQUIST.

Pris 50 öre.

Joh. Lundens Tryckeri, Göteborg, 1893.

RIMROST OCH BLOM

DIKTER

AF

GUSTAF CARLQUIST.

Pris 50 öre.

Joh. Lundéns Tryckeri, Göteborg 1893.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

WIKER

1875

1875

1875

Tankarnes hemland.

Äg, strålände stjerna i rymderna blå
hvar ligger väl tankarnes land?

De komma, de blekna och mattade gå
med minnenas blomster i hand —
till okända nejder, till barndomens verld
de ställa så ofta sin ljudlösa färd.

Än dystra och mörka likt skummande våg,
som slår emot blommande strand,
då solen har dalat, och vindarnes tåg
går fram öfver bölja och land —
de bleka de rödaste rosor på kind
och smärta likt såret en flyende hind.

Än smekande mjuka med rusande doft
likt vind på Italias kust, —
en bild utaf lärkan i blånande loft,
de bringa oss glädje och lust —
det gifves för dem ingen vår, ingen höst,
då friska de hviska och vidga vårt bröst.

En gång deras hemland jag trodde mig se
långt ofvan om verdarnes ring —
i drömmar försjunken stod tankarnes fé
med blixtrande gloria kring
en panna, som talte om oskuld och sans,
der minsta atom utaf töcken ej fanns.

Men hastigt en flik föll från tidernas flor
ned öfver förgängelsens ö —
en vemodig känsla igenom mig for,
jag väcktes af molnen, som strö
alltjemt sina droppar i jordlifvets dal,
och grumla dess botten med sorger och qual.

(Ur Ny Ill. Tidn. 1886).

Julrim.

littrande rimfrost,
månskensglans;
susande furors
gröna krans;
knastrande drifva,
der prunkande vifva
föddes och doftade fager och blid
i högsommartid.

* * *

Der ifrån tjället invid skogens rand
igenom fönstret sprids en gyllne strimma
på hvita snön: ack! det är ljus som glimma
vid julens högtid uti Nordens land.

Af hvete tegen blott en skäppa födt,
den gömmts till jul: se! hvita bullar trona
på dukadt bord, och glittersmyckad krona
sin juleglans deröfver redan strött.

Vid bordets öfre ända sitter far,
så barn, som kommit hem att fira julen
och gamla mormor mager, blek och kulen,
så husets mor, som maten kokat har.

Der kommer gröten, hvit och varm och rar,
kring gröna granen höjer sig dess imma;
nu skall man först för julegröten rimma,
som ibland fädren seden varit har.

Då husets bibel senare läggs fram,
med högljudd stämman läser yngste sonen;
så sjungs en psalm, och kronan släcks, blott månen
från stjernehimlen lyser allvarsam.

* * *

Men uti ottan
mot kyrkoby
drog glädtig ungdom
med rosig hy

af Bore färgad; och toner klungo
från tempelklockor och flammor sprungo
ur götiskt fönster kring idog bygd
i furors skygd.

I nyårsnatt.

nyårsnatt, då klangen af klockors tolfslag dör,
ett spann af klara stjernor det nya året för
ur tidens djup det evigt underbara;
sitt skimmer Luna stänker igenom frostig sky,
i slummer ligger nejden med stad och landtlig by,
med skogomkransad höjd, med sjöar klara.

Då sväfva goda andar i tysta natten ner;
det moderlösa barnet i drömmen ljufligt ler
mot ängelen med modersblicken blida,
till sjuklingen i plågor en fläkt af lisa når;
till mördaren i cellen en sakta hviskning går;
i nödens boning ljusa dagrar glida.

Och sagans tomtar samlas i skogens djup till bal
men havvens bleka offer i sjöfruns blåa sal;
ett bokslut tiden åter går att skriva;
det lyser rödt som blodet med sorger, nöd och qual,
det skimrar liksom guldets med lyx och festers tal,
men ädelmodets färg bär snöhvit vifva.

Du nya år, du dager ur österns purpursky,
om likt en fager tärna med vinterrosig hy;
om mulen, kall och kulen du dig närmar;
du helsas likväl hjertligt af Sveas fria folk,
blif god, mot nöden ädel, för sanning, ljus en tolk;
då mången sorgens börda lätt du fjärmar!

I templen flämta ljusen vid sång och orgelbrus,
på fästet slocknar stjernan och skogens gran får krus
af snöhvit rim vid dag, som frostig bräcker;
dock värme fins på jorden trots köld och is och snö,
barmhertighetens värme, som mäktar blomsterströ
den stig, sig fram bland djupa drivvor sträcker.

Min fosterbygd.

äddad i lummiga lundar
ligger min fosterbygd vän,
dit mina tankar så ofta
ila bevingade hän.

Leende, soliga barndom
o, huru fort du förrann;
aldrig så lyckliga dagar
mera i lifvet jag fann.

Som i min fosterbygds dalar
bland sjö och susande skog,
der uti soliga tider
trasten så vemodigt slog.

Så lätt öfver tjärnens spegel
gungar som fordom min båt,
och bland de grönskande åsar
ljuda än valdthornens låt.

Gräsand bland vajande säfven
dyker vid årornas slag;
neckrosor mjellande hvita
gunga med vekligt behag.

Sädesfält gulnande bölja
för smekande vestanvind
vida kring hvitmenadt tempel,
skuggadt af lönnar och lind.

På ringlande byväg drager
en skara emot Guds hus,
det är svartklädd nattvardsungdom
med en framtidsdröm så ljus.

Leende, lyckliga barndom
o, huru fort du förrann;
aldrig så soliga dagar
mera i lifvet jag fann.

Den blindes jultankar.

Sul! hur ljuft du minner om barndomstid,
om syskonkrets, fader och moder blid;
om fädernehemmet i landtlig by,
om stjernehimmel med blånande sky.

Du minner om frostiga furors sus,
om glänsande drifva vid måneljus,
om tonande klockklang i arla stund,
om heliga ord ifrån altarrund.

Hvad är det? Mitt barndomshem jag ju ser,
som fordom min moder huldt mot mig ler;
hvad glimmande ljus! Hvar finns väl den kör,
hvars himmelska sång berusad jag hör?

Det åter är natt! Jag arme är blind,
och tårar fukta min bleknade kind;
det var blott en sky från ljusare land,
den bebådade dagens morgonrand.

Snart skall jag i templet vid orgelns brus
lofsjunga dig, morgon med hoppets ljus;
vid stafven min väg jag stapplande går,
och minnen hägra från livvets vår.

På nattligt sillfiske.

Jag står uppå kosterbåtens däck
och blickar i blågrön saltmängd våg;
vid rodret skepparen manligt käck,
i för'n en pojke bland skot och tåg.

I dunkla djupet en tallös flock
vid tjärblosskimret jag tydligt ser,
der fiskare uti oljad rock
raskt sänka vadar bland skären ner.

Snart båtar fyllas till rågad brädd —
till midjan män ibland sillar stå;
raskt hemtas upp ur den blåa bädd
den skörd, som vida kring bygd skall gå.

Och månen blickar så undersam,
då sifverskimret ur skummig våg
i båtar flyttas vid sång och glam
af skärgårdsfolket med gladlig hog.

Sydvest på sned samt en duktig buss
och i kajutan en kaffetår,
af salta vågen en liten puss:
så der man ute bland skären mår.

Glöd.

Der låg vid kajen ett skepp förtöjdt
från Albions dimmiga land;
det förde stenkol en väldig last,
nu "vinschen" gick utan ro och rast
och kolmassan växte på strand.

Af sotiga män i blusdrägt grof
raskt "box" efter "box" upptogs,
de glänsande kol ur schaktens djup
ifrån sin färd öfver blåa stup
under sång uppå stranden drogs.

Der hvilade lasten tung och kall,
en jätte från främmande land,
hit förd att drifva hamrar och hjul
med kraft, som ej sviker minsta smul,
då den sporrar af hetta och brand.

Då jätten, kolen, börjat sitt verk
vid maskiners rasslande gång,
der låg uppå kajen smulor kvar,
i hvilka något af jätte var
fastän trampade dagen lång.

Och liten blåfrusen pilt der gick
i vinters kyliga tid,
han hemtade dem från marken opp,
i kapp steg glädjen med korgens topp
och barnablick lyste så blid.

När sedan stormen hvinande far
genom gränden i vinterqväll,
på hällen i kyffet lyste klar
af kol och stickor en eld, som var
så varm i det fattiga tjäll.

Och pilten drömde på murken pall,
hur en gång ut på vida haf
å stolta skeppet han skulle stå;
för nöd sin moder han skulle då
lätt freda intill hennes graf.

Snart vedens flammande eld tog slut,
blott kolen de glimmade rödt;
i drömmen på eget skepp då var
den lille och mor i en stuga rar —
så lycklig han slumrade sött.

Ett riddarband.

Du blåa band så anspråkslöst, som här jag ofta ser,
der utan stjerna och kraschan på bröstet dig du ter:
af mödans son dig buret visst jag finner mången gång,
och din välsignelse är stor, den tolkas ej i sång.

För många arma små du lyst liksom en stjerna klar,
allt sedan du vid rocken fästes på familjens far,
och krogen mistade sin del af veckans arbetslön,
då barnaskaran mättad bad förnöjd sin aftonbön.

Förr raglande kanske han kom ut genom krogens port,
der veckolönens klena vinst försvinner immerfort;
och så till fattigt hem han gick af ångrens känsla tård,
der sorgsne barn och maka sutto invid kylig härd.

Nu går han krogens dörr förbi i dräkt så hel och varm,
men kastar kanske stundom dit en blick af sorg och
harm;
och uti hemmet råder nu ej mera sorg och nöd,
ty för det mynt, förr krogen fick, få barnen glädje, bröd.

Du blåa band så anspråkslöst, som här jag ofta ser,
du likt en stjerna, en kraschan, dig likväl stundom ter:
då fordne drinkarn dig förnöjdt syns bära dagen lång,
kan din välsignelse så stor ej tolkas uti sång.

Fattighjonsauktionen.

(En tidsbild.)

I sockenstugan med vigtig min
de träda värdigt tagande plats,
der prosten kommer så fryntlig, fin
och fattigfogden med fader Matts,
som skrifva skall vid auktionen
af alla fattiga hjonen.

Fram ifrån dörren ur hjonens ring
vid: "nummer ett" skrider gamle Lans;
han sålts af socknen för ingenting
nu fick betalas, ty yngre fanns
som kunde gräfvä i jorden
och ej blott skräpa vid borden.

Så kallas fram der en liten en
med bleka kinder och ögon blå;
han nalkas försiktigt på svaga ben.
han ser med undrande ögon på
den gamle med hvita håren
och kind, som fuktas af tåren.

Och klubban faller för båda två,
de kunna rymmas i samma vrå;
den lille skall vall med fåren gå,

den gamle hemma kan passa på
med huggning af spiselveden
och draga bälgen åt smeden.

En mor med sitt barn der framme står
med blick af ångest stirrande slö;
nu buden hagla, så klubban slår;
och moderskinden blir hvit som snö;
o! är det ej blott en villa:
hon såldes. men ej den lilla.

Så ropas till sist den lilla ut,
och modrens ögon fyllas af gråt;
snart klubban faller, auktionen är slut,
och hjonen följa köparne åt:
till nya hem de draga gamla, unga
med nya herrar, men med fjät så tunga.

Helgerån.

Under dystra tempelhalvvet skred så tyst en
skepnad fram;
genom götiskt hvälfda fönster månens milda stråle sam
smekande de bleka bilder, från granitvägg blicka ner,
sedan hemska hjeltedater ej kring världen ljuda mer.

Doft ett rasslande förnimmes; tunga kedjor brytas från,
uti korets labyrinter ljuder ekots hemska dån;
slutligen ger låset vika, åldrig ekdörr öppnar sig,
och en man sig sakta smyger derigenom, lätt och vig.

Snabbt klenoderna försvinna utur hyllans mörka vrå,
undrande i nätet sitter spindeln van att ensam få
herrska uti detta rike liksom ännu ingen fanns,
som förstode hvilket värde vinnes genom guldets glans.

Nattens lugn allt mer försvinner, dagens möda börjat har,
uti kyffet invid gränden vänta barnen på sin far;
modren blef i fjol begrafven, hon var deras bästa stöd, —
fadren ej förmår att skaffa bleka barnaskaran bröd.

Ändtligen i lust och gamman bytes stilla barnasorg,
fadren kommer hem och delar håfvor ur en packad korg;
barnen jubla, men han sitter blek och dyster och ser på —
snart hans stöd de skola sakna, *nu* dock skola bröd de få.

Uti cellen sitter fången lasternas och brottens träl,
ingen känner hvilka strider kämpats i hans arma själ —
mildt en stjärna genom gallret på den brottslige ser ned —
kanske hon det utslag fäller, att ett dubbelt straff han led.

Vid de skeppsbrutnes ankomst.

er landar ett skepp långt fjerran från
vid kajen, der väntande skaran står
högtidlig, tyst som vid dödens bår —
hvar fins väl make, hvar älskad son?

Du bleka flicka i livvets vår
förgäfvdes du söker vännen kär:
hur kvalfull suck genom luften skär,
hur kinden fuktas af sorgens tår.

Sin graf han fann ibland sydhafsskär,
der vågen sjunger hans svanesång,
då vinden dofter af blom och tång
ut öfver blånande böljor bär.

Gråt icke mer, du o moder mild,
som ej får famna din son så kär —
en afskedshelsning dig vågen bär,
i döden såg han din hulda bild!

Du maka, beröfvad jordiskt stöd,
se upp till himlen så hög och blå,
der millioner af verldar gå,
den dessa leder han ser din nöd!

Men du som hoppats och fått igen,
hvad kärt dig lifvet en gång här gaf,
snart kanske öppnas ännu en graf
för hopp, som sjunker så tyst i den.

Och skeppet vänder och lägger ut,
ty ingen skeppsbruten finnes kvar,
men länge dallrar en tår så klar
i sjömansögon, då allt är slut.

En hjelte.

 Jag såg honom der å lekplatsens plan
i ystert hojtande pojkers flock;
han hoppade raskt, som han blifvit van
på tvenne kryckor, med lappad rock.

Så lektes soldat; han ock ville stå
i ledet bland kämpar om tio år
dem chefen med träsvärd och papphatt blå
samt kritisk min just att mönstra går.

"Du krycke-Petter gå bort härifrån".
så chefen talar till gossen nu blek,
"du kan ej marschera vid trumhvirflars dån,
det här, må du tro, är ej vanlig lek"!

Men Petter höjer sin krycka vred
och svarar: "här står jag, och med jag går,
min stamfader fordom i krigen stred,
den som är stursk jag till marken slår"!

Då chefen med sabel af spåntad fur
ger Petter ett slag och får två igen;
nu är det dock närmaste förmans tur
att bistå sin chef som kamrat och vän.

Snart Petter strider en kämpe god;
raskt träsablar splittras för kryckans slag;
det hela led uti handgemäng stod
med Krycke-Petter i friska tag;

Tills der ibland stickor Petter ser
generalens lysande pappershatt
nu blott en trasa; dock Petter ler,
då han på kryckan densamma tar fatt.

Men nästa gång der lektes soldat,
i spetsen hoppade Petter då;
den fordne chefen i ledet gick flat,
ty Petter bar papphatt gul och blå.

Skön Gertruds bortröfvande.

(Saga.)

Ger blånande haf,
steg månen i drägt utaf dimma,
så sakta han gaf
åt vågen sin silfrade strimma,
då upp öfver leende kullar
han steg i den nattliga stund.

I grönskande skog
en jägares horn hördes ljuda;
och trasten han slog
en drill att sin käresta bjuda
till möte i luftiga salen
inunder det vaggande hvalf.

Hon bundit en krans
och satt nu försjunken i drömmar —
den kransen var *hans*;
hur blodet i ådrorna strömmar,
då steg uppå ljudande klippan
förkunna, att nära han är!

Bedragen hon står —
det var ej den älskades stämma —
en främling der går

att flykten för oskulden hämma —
kring darrande, rodnande ungmön
djerft lindas hans manliga arm.

Då morgonsol sam
på purprade vågen i öster
och manade fram
bevingade sångares röster,
då syntes ett skepp uti fjerran
på väg emot främmande kust.

På däcked der stod
den nordiska tärnan allena,
i tårarnes flod
hon badat från aftonen sena;
då sveket sitt hyende lade
förrädiskt på blomsterströdd stig.

Der nalkas han tyst,
stolt viking i guldstickad kappa —
den sköna han kyst
och ärnar på rosenkind klappa,
då djupt i hans nattsvarta hjerta
sig sänker en blixtrande dolk.

Och hafvet det tog
den arma inunder sin bölja;
och sjöjungfrun log,
då tärnan hon började hölja
i vågiga luftiga slöjan,
som bäres i älfvornas ring.

Skandinaviska kyrkogården i Roma.

Må mandelblommans fjärlblad likt nordisk snö-
flock falla
utöfver dödens kullar i fager grönska klädde;
må Peterskyrkans klockors kör i högtidsstunder skalla
fram öfver brutna stänglar, hvaråt sig konsten glädde;
de slumra ljuft i Romas famn de unga ifrån Norden;
i hvita marmorn lysa namn och ord från fosterjorden.

Här hvilar han, familjens hopp, der syns på stenen kalla
målarpensel med palett och svenska verser tvenne —
der slumrar hon, som ung och skön, dock fick för lien falla,
en nordisk konstnärinna i vårdens namn vi känne;
här tycks som hemlandstoner ljuft i myrtenlundar susa,
och vindförd blom likt flinga hvit lätt gröna kullar krusa.

Då ifrån nattlig, djupblå himmel månens strålar glittra
Pontinska träskes Malaria ej längre dödsbud skickar;
men blomstermåttad serlaffäkt med ton af alpens zitttra
drar fram kring hvita vårdar, der daggstänkt lilja
blickar. —

I söderns sköna sagoverld än svanesången klingar;
än jollras der af kärligt par med gyllne vigselringar.

Mitt ideal.

Ej uti tjusande budoarer,
der sammetsdynor yppigt svälla
och uti slipade pokaler
champagnens klara perlor qvälla;
ej i parfym och rosdoft finna
jag skall min vän, min älskarinna.

Nej, ibland bygdens gröna åsar,
der gårdwards skall i natten väcker;
och dimman uti arla morgon
sin lätta lek kring ängen sträcker,
der uti tjället skall jag finna
mitt ideal, min älskarinna.

Ej uti drägt af gaze och siden,
som fyllig barm i boja gjuter
men uti kjol af landtlig spånad,
den sig kring osnörd midja sluter;
jag drömde mig den unga qvinna,
hvars hela ynnest jag vill vinna.

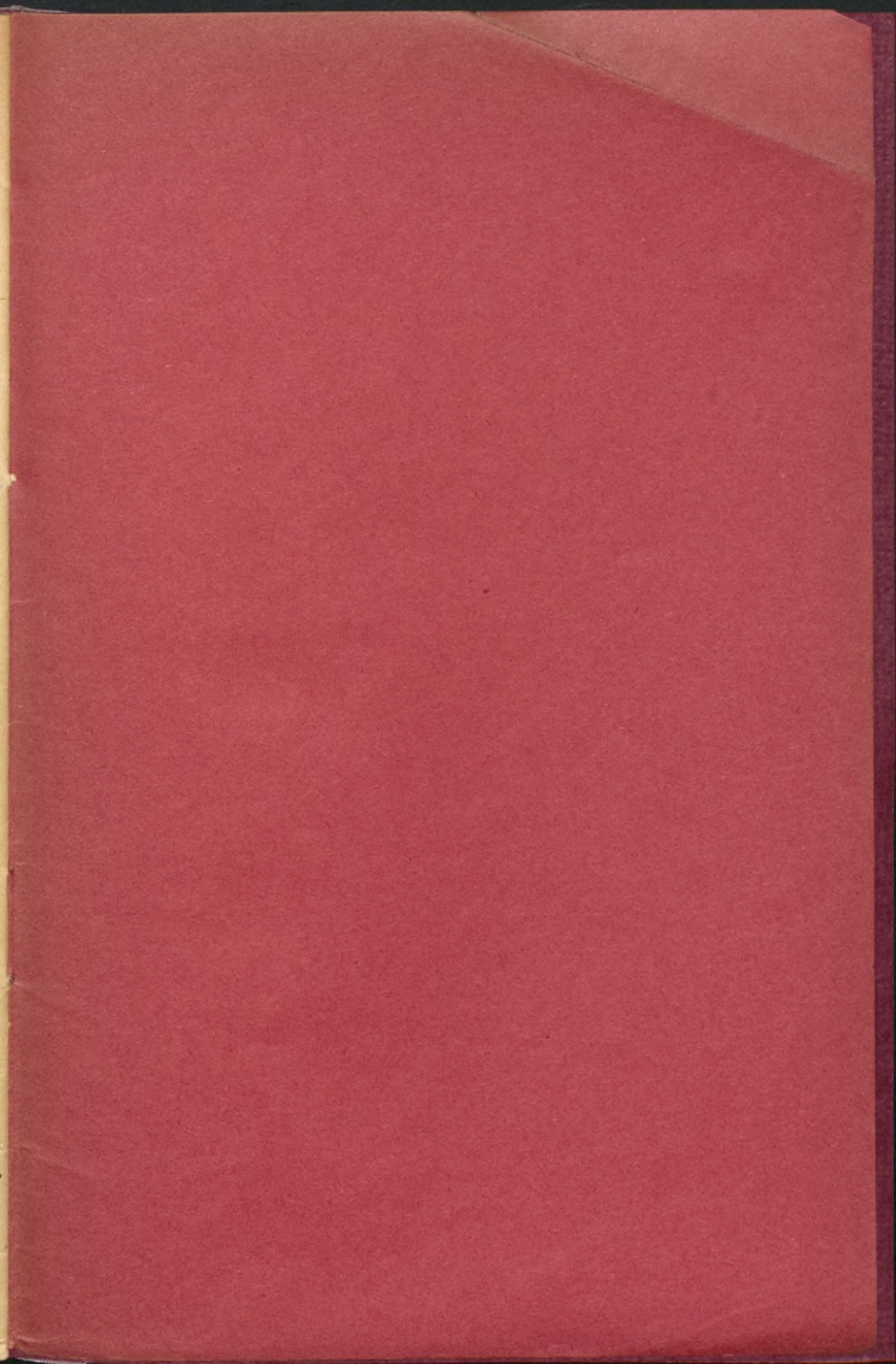
1800-1810

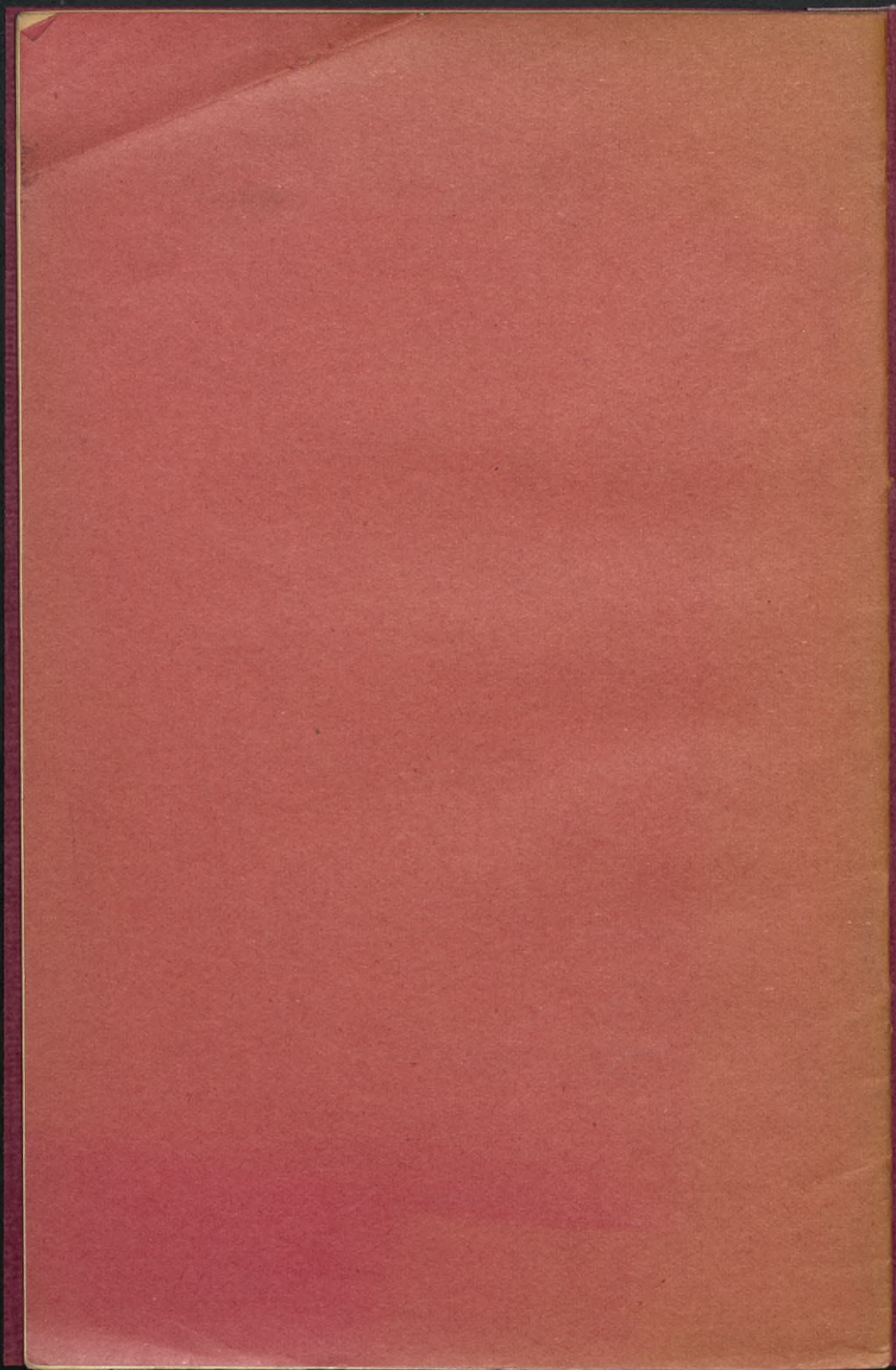
The first part of the document discusses the general principles of the system, and the second part discusses the details of the system.

The system is designed to be simple and easy to use, and it is intended to be used by all members of the organization.

The system is based on the principles of justice and fairness, and it is intended to be used to resolve all disputes between members of the organization.

The system is designed to be flexible and adaptable, and it is intended to be used to meet the needs of the organization at all times.

1001850750

